

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-01-156S

СИЛАБУС навчальної дисципліни		SYLLABUS	
Підприємництво		Entrepreneurship	
Шифр за ОП	ФП 6	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: Бакалаврський (перший)		Level of Education: Bachelor's (first)	
Галузь знань Управління та адміністрування	07	Field of Knowledge Management and administration	
Спеціальність Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	076	Field of Study Business, trade and exchange activities	
Освітня програма: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність		Degree Programme: Business, trade and exchange activities	

Силабус навчальної дисципліни «Підприємництво» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Рівне. НУВГП. 2023. 11 с.

ОПП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/20875/>

Розробник силабусу: *Солодкий Владислав Олександрович, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу*

Силабус схвалений на засіданні кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу
Протокол № 4 від "3" листопада 2023 року

Завідувач кафедри: *Ніна Борисівна Кушнір к.е.н., професор.*

Керівник (гарант) ОП: *Стахів Ольга Андріївна к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ економіки та менеджменту
Протокол № 5 від "14" листопада 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Ковшун Наталія Едуардівна, д.е.н., професор*

© НУВГП, 2023

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Спеціальність	076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність"
Рік навчання, семестр	3-й рік навчання, 2-й семестр

Кількість кредитів	4 кредити ЄКТС
Лекції:	22 денна /2 заочна
Практичні заняття:	20 денна /10 заочна
Самостійна робота:	58 денна /88 заочна
Курсова робота:	Так, 20 годин
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	Українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА

Лектор	 <p>Солодкий Владислав Олександрович, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу</p>
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php
ORCID	0000-0001-7265-4706
Як комунікувати	v.o.solodkyi@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Начальна дисципліна «Підприємництво» спрямована на засвоєння студентами теоретичних положень та практичних навичок пов'язаних з підприємницькою діяльністю.

Метою дисципліни є формування вмій і навичок щодо розробки послідовності створення підприємства, аналізу підприємницького середовища, функцій підприємництва, врахування вимог та обмежень законодавства щодо підприємницької діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни "Підприємництво" є набуття компетентностей на основі засвоєння основних теоретичних положень та придбання необхідних практичних навичок, формування у студентів знань щодо обґрунтування вибору організаційно-правової форми підприємництва, розрахунків початкового капіталу, орендної плати, розподілу прибутку, розробки правил професійної етики.

Передумови вивчення

(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

Вивченню дисципліни «Підприємництво» передують дисципліни «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Економіка підприємства», «Статистика», «Товарознавство», «Економіка торговельного підприємства», «Потенціал і розвиток підприємства».

Компетентності

ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Програмні результати навчання

РН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного осмислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

ПР17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

Структура та зміст освітнього компонента

Денна форма навчання.

Лекції – 22 год., практичні заняття – 20 год., самостійна робота – 78 год., у тому числі ІНДЗ – 20 год.

Заочна форма навчання.

Лекції – 2 год., практичні заняття – 10 год., самостійна робота – 108 год., у тому числі ІНДЗ – 20 год.

Змістовний модуль 1. Підприємництво як складова забезпечення функціонування ринкового механізму

Тема 1 Підприємництво як вид господарювання

Результати навчання РН 1; РН 17.

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0 Література: 2, 3, 4, 5, 7, 10, 13, 15

Історія розвитку теорії підприємництва. Роль підприємництва в суспільстві. Засади підприємницької діяльності в Україні. Суб'єкти підприємницької діяльності. Громадянин як суб'єкт підприємництва. Державне регулювання підприємництва. Захист прав суб'єктів господарювання та споживачів. Ліцензування та патентування підприємницької діяльності.

Тема 2 Галузі та види господарської діяльності

Результати навчання РН 1; РН 17.

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0 Література: 1, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 14

Види господарської діяльності та їх класифікація. Підприємницька діяльність в галузях промисловості, сільськогосподарського, лісового господарства, будівництва, транспорту. Інноваційна діяльність.

Торгівельне підприємництво. Фінансове підприємництво.
Підприємницька діяльність у сфері послуг.

Тема 3 Підприємницьке середовище

Результати навчання РН 1; РН 17.

Кількість годин: лекції – 4,0; практ. – 4,0 Література: 1, 3, 6, 7, 9, 11, 13

Передумови підприємництва та елементи підприємницького середовища. Інфраструктура підприємництва. Функції і модель підприємництва. Правова база підприємництва. Проблеми та перспективи розвитку підприємництва в Україні.

Тема 4 Види підприємств та організаційно-правові форми підприємництва

Результати навчання РН 1; РН 17.

Кількість годин: лекції – 4,0; практ. – 2,0 Література: 2, 5, 6, 8, 9, 12, 13, 15

Підприємство як форма прояву підприємництва. Класифікація підприємств. Підприємства колективної власності. Особливості та види кооперативів. Державні та змішані підприємства. Підприємства з іноземними інвестиціями. Мале підприємництво. Організаційно-правові форми підприємництва: одноособове володіння. види господарських товариств, особливості акціонерних товариств.

Змістовний модуль 2. Управління та забезпечення ефективності підприємницької діяльності

Тема 5 Організація підприємництва

Результати навчання РН 1; РН 17.

Кількість годин: лекції – 4,0; практ. – 4,0 Література: 1, 2, 4, 5, 7, 10, 11, 12

Технологія створення власної справи. Формування початкового капіталу. Оцінка майна. Найменування та торгівельна марка підприємства. Зміст установчих документів та їх підготовка. Державна реєстрація підприємницької діяльності. Припинення підприємницької діяльності. Реорганізація та ліквідація підприємства. Реструктуризація підприємства. Типові помилки при заснуванні власної справи.

Тема 6 Менеджмент у підприємстві

Результати навчання РН 1; РН 17.

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0 Література: 1, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 13

Сутність менеджменту. Система підприємницького управління. Розробка стратегії та бізнес-планування підприємницької діяльності. Організація маркетингу. Організація фінансової діяльності та оптимізація оподаткування. Зовнішньоекономічна діяльність. Ризики підприємницької діяльності та економічна безпека підприємства.

Тема 7 Психологія та етика підприємництва

Результати навчання РН 1; РН 17.

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0 Література: 2, 3, 5, 7, 8, 10, 11, 14

Мотивація підприємницької діяльності. Риси характеру підприємця. Культура та етика підприємницької діяльності.

Тема 8 Форми взаємодії та співробітництва суб'єктів підприємницької діяльності

Результати навчання РН 1; РН 17.

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0 Література: 1, 3, 4, 5, 10, 11, 12

Організація договірних взаємовідносин в підприємстві. Державно-приватне партнерство. Соціальна відповідальність бізнесу. Громадські об'єднання підприємців. Венчурні підприємства. Офшорні фірми. Особливості орендної форми господарювання. Лізинг. Концесія. Франчайзингова форма підприємництва.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (курсова робота)

Індивідуальне навчально-дослідне завдання передбачено навчальним планом у вигляді курсової фахової роботи.

Курсова робота передбачає: систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань з навчальної дисципліни та застосування їх при вирішенні конкретних виробничих ситуацій; розвиток навичок самостійної роботи з літературними джерелами та звітністю підприємства.

Курсова робота з навчальної дисципліни видається студенту викладачем на початку вивчення дисципліни. Курсова робота виконується студентом самостійно. Студент має надати курсову роботу для перевірки наприкінці курсу, але не пізніше терміну проведення підсумкового контролю

Курсова робота складається з трьох частин – теоретичної, аналітичної та проектної частин.

У процесі виконання курсової роботи студент має опрацювати не менш десяти літературних джерел з посиланням на використання певної інформації з них у тексті роботи. При цьому робота має носити творчий характер і бути спрямованою на вирішення певної проблеми чи на висловлення особистого погляду автора роботи на питання, яке розглядається в роботі.

Курсова робота складається з таких складових частин: титульної сторінки, змісту, вступу, основної частини, висновків, списку літератури, додатків до індивідуального завдання (при необхідності).

Вступ має розкривати актуальність обраної теми, її проблематику, перелік науковців, що займалися дослідженням цих питань, мету, об'єкт, предмет і завдання дослідницької роботи.

Основна частина роботи (може складатися з декількох підрозділів) має включати теоретичний підрозділ з

характеристикою сучасного стану проблеми, описом нормативно-правової бази, поглядом різних авторів на цю проблему, аналізом позитивних та негативних наслідків впливу проблеми на об'єкт дослідження.

Практичний підрозділ складається з аналізу статичної інформації, ситуаційних завдань, вирішення яких має супроводжуватися обґрунтованими висновками.

Проектна частина передбачає обґрунтування заходів щодо реалізації резервів удосконалення діяльності об'єкта дослідження.

Висновки мають бути обґрунтованими щодо досягнення мети роботи.

Роботу оформлюють згідно вимог наведених в методичних вказівках 06-01-205 <https://ep3.nuwm.edu.ua/17978/>

Форми та методи навчання

Методи навчання: Лекції: інформаційно-ілюстративний та проблемний методи із застосуванням лекції-візуалізації, експрес-опитування. Практичне заняття: усне опитування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційних завдань (case study), індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ і задач, тестові завдання. Самостійна робота: конспектування, тезування, анування навчально-методичної літератури, дослідницький метод, розв'язування завдань.

Технології навчання: навчальні посібники, монографії, наукові статті, мультимедійна презентація, лекція-візуалізація, друкований роздатковий матеріал.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Оцінювання знань здобувачів проводиться відповідно до «Системи оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) зі змінами та доповненнями» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/21123/>). Для оцінювання знань студентів передбачається проведення поточного та підсумкового контролю знань за ЄКТС.

Розподіл обов'язкових балів, що присвоюються студентам

Поточне тестування та самостійна робота									Підсумковий тест		Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	KP	MK1	MK2	100
4	4	4	4	4	4	2	4	30	20	20	

Критерії оцінювання встановлюються окремо до кожного навчального завдання.

Модульні контролі за кожним змістовим модулем проводяться у тестовій формі на платформі <https://exam.nuwm.edu.ua/> відповідно до графіка навчального процесу.

Результати складання модульних контролів можуть зараховуватись як підсумковий контроль.

Якщо здобувач із можливих 60 балів поточної складової оцінювання та 40 балів модульної або підсумкової складової оцінювання впродовж семестру набрав певну кількість балів (не менше 60) і такий результат його задовольняє, то набрана сума балів і є підсумковим результатом успішного вивчення дисципліни. Якщо здобувача не задовольняє набрана кількість балів, то він може скласти підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії (у межах 40 балів), при цьому бали модульних контролів скасовуються. Здобувач вищої освіти має право взагалі не складати модульні контролі впродовж семестру, а складати лише підсумковий контроль.

Студенти можуть отримати додаткові бали за самостійно виконане наукове дослідження з проблематики дисципліни, здобуті сертифікати в межах неформальної та інформальної освіти, пропозиції з удосконалення змісту, наповнення та методики викладання навчальної дисципліни.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

1. Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О. Основи підприємництва : підручник / під заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.
2. Варналій З.С. Основи підприємництва : навч. посіб. Київ : Знання-Прес, 2002. 239 с.
3. Вороніна Л.І., Воротін В.Є., Мартинюк Л.А., Черняк Т.В. Малий бізнес та підприємництво в ринкових умовах господарювання : навч. посіб. Київ : Вид-во Європ. ун-ту, 2002. 307 с.
4. Гой І. В., Смелянська Т. П. Підприємництво : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2013. 368 с.
5. Гонtareва І. В. Підприємництво : підручник. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 392 с.
6. Економіка та організація підприємницької діяльності : навч. посіб / заг. ред. д.е.н. Н. В. Сментини. Київ : ФОП Гуляєва В.М., 2019. 320 с.
7. Ємець О. І. Основи підприємництва : навч. посіб. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2012. 147 с.
8. Козловський В.О. Основи підприємництва : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. та доп. Вінниця, 2011. 223 с.
9. Колот В.М., Щербина О.В. Підприємництво : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. Київ : КНЕУ, 2003. 160 с.
10. Мочерний С.В., Устенко О.А., Чеботар С.І. Основи підприємницької діяльності : посібник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2001. 280 с.
11. Нікіфоров Г.К., Нікіфоров С.С. Підприємництво та правовий захист комерційної таємниці : навч.-практ. посіб. Київ : Олан, 2001. 208 с.
12. Панкратов Ф.Г., Серьогіна Т.К. Комерційна справа : навч. посіб. 2-ге вид., виправ. Рівне : Вертекс, 2002. 352 с.

13. Підприємництво : підручник / С. В. Панченко та ін. Харків : УкрДУЗТ, 2018. 241 с.

14. Подсолонко В.А., Процан А.Ф., Миронова Т.Л., Василенко В.О. Підприємництво : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2003. 616 с.

15. Сизоненко В.О. Сучасне підприємництво : підручник. Київ : Вітер, 2003. 435 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Господарський Кодекс України від 16.01.2003, № 436-IV : Редакція від 19.01.2012. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws>

2. Класифікатор видів економічної діяльності (КВЕД) ДК 009:2005, ДК 009:2010. URL: <http://search.ligazakon.ua>

3. Класифікатор організаційно-правових форм господарювання ДК 002:2004.. URL: <http://search.ligazakon.ua>

4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (Редакція станом на 03.02.2013. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/2755-VI>

5. Про вищу освіту. Закон України №1556-VII від 01.07.2014 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

6. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

7. Про інвестиційну діяльність (із змінами) : Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII (Редакція станом на 06.12.2012. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/>

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

В освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладача курсу, зокрема такі, як статті, в т.ч. у виданнях, що включені до наукометричних баз Scopus і Web of Science.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Індивідуальні: аналітичні навички, формування власної думки, властивість приймати рішення та вирішувати проблеми; вміння чітко ставити завдання і формулювати цілі.

Комунікативні: логічно та фахово обґрунтовувати свою позицію.

Управлінські: здатність до комплексного вирішення проблем та ефективного прийняття рішень

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і

реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdili/navch-nauk-tsentri-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>. Студенти можуть самостійно на платформах онлайн-освіти (Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших) шляхом участі у короткострокових навчальних програмах і проєктах (з видачею сертифіката) опанувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє набутти очікувані навчальні результати навчальної дисципліни.

Правила академічної доброчесності

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП – <https://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Вимоги до відвідування

Пропущені заняття з навчальної дисципліни відпрацьовуються шляхом самостійного виконання завдань відповідно до методичних рекомендацій. Завдання розміщені на навчальній платформі Moodle. Здобувач може звернутись безпосередньо до викладача з приводу отримання індивідуальних завдань або з використанням зазначених засобів комунікації.

Мобільні телефони та ноутбуки можуть вільно використовуватись здобувачами на заняттях для виконання практичних і ситуаційних завдань, роботи із статистичними даними. Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Автор
Доцент кафедри економіки підприємства
і міжнародного бізнесу

Владислав СОЛОДКИЙ

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1478 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00